

Forskarskolan

Special Education for Teacher Educators (SET) –
Specialpedagogik för lärarutbildare

Lärares relationskompetens i möte med elever med ADHD

Linda Plantin Ewe

Forskning finansierad via Vetenskapsrådet (Dnr 2017-06039)

Studiernas syfte

Studie 1

Undersöka vad tidigare forskning säger om relationen mellan lärare och elever med ADHD

Studie 2

Undersöka om lärares förståelse för relationskompetens kan ökas med hjälp av en videobaserad intervention

Studie 3

Undersöka på vilket sätt lärares förståelse för relationskompetens förändras efter en videobaserad intervention

Studie 4

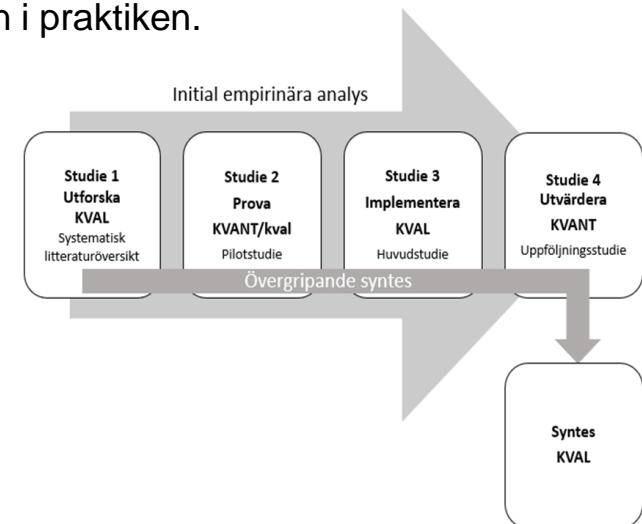
Undersöka om en ökad förståelse för relationskompetens förändrar lärares syn på relationen till sina elever i allmänhet, men till elever med NPS i synnerhet.

Undersöka om en förändrad syn på relationen förändrar lärares interaktion med sina elever i allmänhet, men med elever med NPS i synnerhet.

Avhandlingens övergripande syfte är att bidra med kunskap om lärares relationskompetens, med särskilt fokus på relationen till elever med ADHD, och hur sådan kompetens kan utvecklas. [...].

Vidare är fokus att undersöka om - och i så fall hur - interventionen leder till förändringar gällande hur lärarna och deras elever uppfattar lärare-elevrelationen i praktiken.

Studier och deltagare

	Typ av studie	Kontext	Deltagare
Studie 1	Litteraturöversikt		(7 artiklar)
Studie 2	Pilotstudie	Centrala elevhälsans lokaler	Förstelärare (n=19)
Studie 3	Huvudstudie	Två F-9 skolor i två olika kommuner	Interventionskola Lärare (n=33) Kontrollskola Lärare (n=20)
Studie 4	Uppföljningsstudie	Två F-9 skolor i två olika kommuner	Interventionskola Lärare (n=13) Elever i åk 4–9 (n=75) - 40 flickor, 35 pojkar - varav 17 elever med NPS (8 flickor, 9 pojkar) Kontrollskola Lärare (n=20) Elever i åk 4–9 (n=157) - 81 flickor, 76 pojkar - varav 18 elever med NPS (7 flickor, 11 pojkar)

Resultat

- Från intrapersonell till interpersonell förståelse för relationskompetens som fenomen
- Pendlande fokus mellan elevens signaler och de egna emotionella reaktionerna
- Från en generell uppfattning om vad det innebär att vara en elev med ADHD till en **relationell beredskap** grundad i förståelsen för eleven som en unik annan i relation
- Genomgående signifikant positiv effekt bland lärarskattningar på interventionsskolan
- Signifikant effekt bland elevskattningar på interventionsskolan. Effekten drogs av typ av skola x elevgrupp x kön

Implikationer för verksamma

- Studien visar att **lärares relationella beredskap** kan anses särskilt viktig i relation till elever med ibland starka känslor och att detta kan öka möjligheten för starka sociala band att utvecklas mellan lärare och elev
- Studien visar på vikten av ett **gemensamt relationellt språk** för möjlighet till gemensamma diskussioner och reflektioner i lärarkollegiet
- Studien visar på vikten av ett **gemensamt kollegialt lärande** där lärare kan fungera som länkar mellan olika praktikgemenskaper i syfte att öka den gemensamma relationella beredskapen
- Studien visar på vikten av att **skolor organiseras** på ett sådant sätt att det möjliggör för lärare att relationellt räckta till för alla elever

För dig som vill veta mer

- Lärares relationskompetens i möte med elever med ADHD (avhandling): <https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:1659120>
- Ewe, L. P. (2019). ADHD symptoms and the teacher-student relationship: A systematic literature review. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 24(2), 136–155. <https://doi.org/10.1080/13632752.2019.1597562>
- Ewe, L. P. (2020). Enhancing teachers' relational competence: A teacher lesson study. *International Journal for Lesson and Learning Studies*, 9(3), 203–219. <https://doi.org/10.1108/IJLLS-12-2019-0081>
- Ewe, L. P., & Aspelin, J. (2021). Relational competence regarding students with ADHD – An intervention study with in-service teachers. *European Journal of Special Needs Education*, 1–16. <https://doi.org/10.1080/08856257.2021.1872999>
- Intervju i Tidskriften *Elevhälsa* (Nr 3) oktober, 2022
- Intervju i *Kristianstadsbladet* 11 augusti, 2022
- Intervju i *Skolporten* 9 juni, 2022

Tack!

linda.plantin_ewe@hkr.se

Avhandling

Researchgate